

Rådet for Specialpsykologuddannelsen

Dato

24. marts 2017

Sagsbehandler

Birte Mikkelsen

e-mail

Birte.mikkelsen@stab.rm.dk

Sagsnr.

1-30-72-162-09

Referat af 13. møde i Rådet for Specialpsykologuddannelsen onsdag den 22. marts 2017 kl. 10.15 – 14.00

Mødet blev afholdt i Regionshuset Horsens, Emil Møllers Gade 41, mødelokale B4., 8700 Horsens

Deltagere:

Per Jørgensen, Danske Regioner, formand (PJ)

Søren Bredkær; Danske Regioner, (SB)

Ole Rytto, Danske Regioner, (OR)

Tina Gram Larsen, Danske Regioner (TGL)

Birgitte Bechgaard, uddannelsesudvalget for psykiatri, formand (BB)

Annette Anbert, uddannelsesudvalget for børne- og ungdomspsykiatri, formand (AA)

Eva Secher Mathiesen, Dansk Psykologforening, formand (ESM)

Linda Bramsen, Selskab for børne- og ungdomspsykiatri (LB)

Niels Kjeldsen, Dansk Psykologforening (NK)

Rikke Bundgaard, Sekretariatet (RB)

Birte Mikkelsen, Sekretariatet (BM)

Afbud:

Susanne Vinther Nielsen, SST

Kasper Østergaard Nielsen, Ministeriet for sundhed og ældre

Ulla Almgaard, Dansk Psykiatrisk Selskab

Dagsorden:

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden v/formanden

Præsentation af nyt medlem – Tina Gram Larsen, lægefaglig direktør i Region Nordjylland er indtrådt i Rådet i stedet for Morten Kjølbye.

Der arbejdes på at finde en ny repræsentant fra Universiteterne, da Mikael Thastum har trukket sig.

2. Orientering om den videre varetagelse af uddannelsen til specialpsykolog v/formanden

PJ orienterede om beslutning på møde i november 2016 i psykiatridirektør kredsen under Danske Regioner. Kredsen har besluttet at den videre varetagelse af uddannelsen til specialpsykolog overgår til den udvidede psykiatrideledelseskreds, hvor de regionale

Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen

Skottenborg 26 - 8800 Viborg

Tlf.: 7841 0770

www.specialpsykologuddannelsen.dk

psykiatrilæder er repræsenteret. Specialpsykologuddannelsen er nu i drift, og beslutninger vedr. uddannelsen, herunder dimensionering, vil fremover blive foretaget i denne kreds. Måske vil det give mere klarhed i beslutningerne, at det skubbes fra direktørerne til psykiatrilæderne, bla. kan det betyde, at beslutningerne præges mere af regionerne. Eksterne interessenter kan indmelde synspunkter og få mere indflydelse på beslutningerne.

3. Kort status fra sekretariatet – vedhæftet som power-point
  - antal godkendte specialpsykologer marts 2017
  - status på ansættelsesrunde indenfor de to specialer marts 2017
  - status på igangsatte uddannelseshold marts 2017
  - status på ordinært afsluttede uddannelseshold marts 2017

Indstilling:

Det indstilles at Rådet tager status til efterretning.

BM gennemgik kort status, herunder antallet af uddannede specialpsykologer på den ordinære uddannelse.

Referat:

Rådet tog status til efterretning.

4. Orientering fra sekretariatet om uddannelsesforløb på PC Sct. Hans v/sekretariatet
Der orienteres mundtligt om en specifik udfordring ved uddannelsen på PC Sct. Hans.

RB orienterede om sagen, herunder at afd. M, Sct. Hans har ønsket at indgå i en fuld SPU uddannelse.. Afd. M er en specialafdeling, som dog ikke længere har regionsfunktion – ledelsen på Sct. Hans tolker dette således, at afd. M er en almen afd. og dermed får lov til at have SPU'ere i hele uddannelsen. Der er ikke enighed med uddannelsesudvalget om dette, og sagen har været i SST og i ledelsen på Sct. Hans. Sekretariatet har bedt SST om at træffe en afgørelse – om at kunne indgå i uddannelsen.

Ledelsen på Sct. Hans har bedt Rådet om at træffe en afgørelse.

ESM efterlyser principper for at kunne træffe afgørelsen. Så en mulighed kunne være at kriterier for at kunne modtage SPU'ere i uddannelse bliver mere tydelige.

Både TGL og AA fremførte at specialiseringen i psykiatrien fordrer at kriterier for uddannelsen bliver tydelige.

Sagen medtages til næste møde i rådet – udd.udvalgene opfordres til at gøre kriterierne for modtagelse af SPU'ere i uddannelse tydelige til næste møde.

5. Orientering om undersøgelse gennemført af Dansk Psykologforening v/Eva Secher Mathiesen

Dansk Psykolog Forening har gennemført en undersøgelse blandt specialpsykologer og psykologer, der potentielt kunne blive specialpsykologer. Denne undersøgelses resultater fremlægges for Rådet, idet den indeholder vigtig viden ift. evaluering af uddannelsen og dens implementering.

Referat

NK gennemgik undersøgelsen.

Nedenstående er Dansk Psykologforenings konklusion på undersøgelsen og ikke synspunkter og bemærkninger, som er fremført i Rådet.

- Specialpsykologer er kvalificerede til at varetage ledelsesansvar, udrede, diagnosticere og være behandlingsansvarlige. Der er lovhjælp for, at de kan varetage funktionerne, og 79 procent af specialpsykologerne er motiveret af at få flere beføjelser og mere ansvar.
  - Specialpsykologernes kompetencer og beføjelser bliver dog på nuværende tidspunkt ikke udnyttet til fulde, hvilket blandt andet skyldes lokale bespænd i form af retningslinjer, en ekskluderende kultur, manglende opbakning fra ledelsen og for lidt viden om specialpsykologernes kvalifikationer i psykiatrien.
  - Rekrutteringspotentialer er stort, hvorfor specialpsykologer også i fremtiden vil være i stand til at afhjælpe manglen på psykiatere og forbedre psykiatrien. Undersøgelsen viser, at 54 procent af de nyuddannede er interesseret i specialpsykologuddannelsen, og dette stiger til 64 procent, såfremt der bliver mulighed for at integrere specialpsykologuddannelsen med autorisationen.
5. Evalueringsforløb af gennemførte uddannelsesforløb v/alle
- opfølgingspunkt fra møde den 15. september 2016
Som aftalt på sidste møde i Rådet lægges der hermed op til en drøftelse af evaluering af uddannelsen. Følgende punkter blev nævnt på september mødet 2016:
1. Inspektorordning – kræver en del forarbejde
  2. Spørgsmålenes karakter og indhold – er taget fra lægernes evaluering
  3. Svarenes indhold
  4. Evaluer.dk – lægernes evalueringssystem. Er godt til overblik, mv. Se pris på power-points.
  5. Fordeling på regioner
  6. Uddannelsessøgende psykologers begrundelse for afbrudte forløb
  7. Anonymitet

Sekretariatet fremlægger et diskussionsoplæg på mødet med udgangspunkt i nedenstående punkter. Se power points.

Indstilling:

Det indstilles:

- at Rådet på baggrund af oplægget drøfter den fremadrettede evaluering af uddannelsen

Referat

Sekretariatet supplerede ovennævnte punkter med uddybning på power points. Til en start på drøftelsen indledte PJ med at repetere rådets arbejdsområder, som det fremgår af bekendtgørelsen - rådgive vedr. dimensionering

- rådgive vedr. ændringer i uddannelsens målbeskrivelser
- evalueringer og kvalitetssikring
- opfølgning på regionernes anvendelse af specialpsykologer

PJ foreslog at dimensioneringspunktet blev drøftet under pkt. 7.

Angående målbeskrivelser pegede BB å at de trænger til at få en opdatering. Lægerne har allerede revideret deres målbeskrivelser, både på psykiatri og børne- og ungdomspsykiatri. Udvalgsformændene, BB og AA, har lidt forskelligt syn på det, hvor voksenpsykiatrien har det stærkeste ønske om at få en revision af målbeskrivelsen..

LB medgav at flere punkter i målbeskrivelsen for specialpsykologuddannelsen godt kan gøres tydelige og opdateres – så måske kan man begynde at lægge noget i støbeskeen om en revision af målbeskrivelsen.

PJ forsøgte sig med at lægerne er i mål – kan man forestille sig at opgaven på specialpsykologuddannelsen derfor vil være overskuelig og læne sig op ad disse? Dette var AA dog tøvende overfor, da der endnu ikke er så mange færdiguddannede specialpsykologer.

Hertil svarede PJ, at det skal ses i et lidt større perspektiv, herunder at psykiatrien har udviklet sig i de seneste år – der er med andre ord sket meget i psykiatrien siden målbeskrivelserne blev skrevet i 2011. Både SB og OR samtykkede i at udviklingen i psykiatrien er gået stærkt – så det taler for en ændring. Der er mulighed for at lægge sig op ad lægernes arbejde med ændring af målbeskrivelser. AA var stemt for en samkøring af ændringerne mellem de to specialer – dette har dog ikke været tilfældet mellem de to lægelige specialer.

Rådet besluttede at udvalgene skal arbejde med udkast til nye målbeskrivelser i løbet af det kommende år. Der skal således forelægge udkast til nye målbeskrivelser, som rådet kan forholde sig til i marts 2018. BB foreslog at teorien indgår i revisionen af målbeskrivelsen – dette er inkluderet i arbejdet med at ændre målbeskrivelsen.

Evaluering og kvalitetssikring af uddannelsen

Der foreligger gode evalueringer på de teoretiske kurser på begge specialer. Der er også god svarprocent på disse evalueringer. Derimod er det sværere at få evalueret på den kliniske del af uddannelsen. I øjeblikket arbejder sekretariatet med Survey Exact, hvor de uddannelsessøgende bliver bedt om at besvare spørgsmål relateret til den kliniske del af uddannelsen. Svarprocenten er dog nede på under 20. Sekretariatet har forhørt sig hos Dansk Telemedicin om muligheden for at kunne anvende evaluer.dk, herunder økonomien i en sådan ordning – som anvendes på lægernes specialuddannelse.

Det aftaltes at sekretariatet undersøger og kommer med et prisoverslag på anvendelsen af evaluer.dk. En evt. anvendelse af denne ordning skal forelægges den udvidede psykiatrilædeskreds, som kan tage beslutning om økonomien er acceptabel.

BB synes at evaler.dk er lidt tynd, da den kun beskæftiger sig med de uddannelsessøgendes evaluering af uddannelsen. En inspektor ordning vil kunne sørge for at få aftagerperspektivet med – altså ledelsens vurdering af uddannelsen. Både SB og AA savner evaluering af den kliniske del og talte for at inddrage evaluer.dk, da den vil kunne vise de uddannelsessøgendes evaluering af klinikken i uddannelsen – en inspektor ordning er svær at løbe i gang, men kan være et mål på sigt. Også LB pegede på at inspektor ordningen er en stor opgave. Overordnet er det dog naturligt at indtænke inspektor ordningen i uddannelsen – også selvom volumen i specialpsykolog uddannelsen er betydeligt mindre end på speciallægenes uddannelser. TGL gjorde opmærksom på at også på nogle af de mindre speciallægeuddannelser er volumen et issue.

Ifølge bekendtgørelsen har rådet har en opgave i at følge uddannelsen og hvordan den bliver anvendt i regionernes psykiatri. Der var enighed i rådet om at en henvendelse til regionerne vil være relevant – både regionernes repræsentanter og udvalgsformændene bakkede op om forslaget. Tiden er moden til at få et billede af hvordan regionerne anvender de uddannede specialpsykologer og hermed hvordan bekendtgørelsens tekst om specialpsykologernes funktionsområde udmøntes. PJ foreslog at henvendelsen til regionerne venter til efteråret 2017 mhp. på at få et godt svargrundlag – der dimitterer et hold specialpsykologer til september i børne- og ungdomspsykiatri.

Flere rådsmedlemmer gav udtryk for ønsker om at få aftagerperspektivet på uddannelsen belyst, og givet at der er sket en del forandringer indenfor psykiatrien, både organisatorisk og behandlingsmæssigt, kunne et tiltag være at rådet henvender sig til regionerne med 10 klare spørgsmål

for at få belyst aftagers erfaringer med uddannelsen og de færdiguddannede specialpsykologer. Spørgsmålene skal tage udgangspunkt i de tre områder, som bekendtgørelsen anfører som specialpsykologens funktionsområder, nemlig psykopatologi, herunder undersøgelse, udredning og behandling, koordinering og kvalitetsudvikling og undervisning. Desuden skal spørges til hvilke opgaver specialpsykologerne i øvrigt udfører. Der skal spørges i både ambulante og stationære afsnit. Spørgsmålene skal vinkles således, at det kræver et vist kendskab til uddannelsen for at kunne svare.

Det blev besluttet at sekretariatet udarbejder de 10 spørgsmål, som rådet får til kommentering inden udsendelse. Henvendelsen til regionerne skal ske via psykiatriens hovedpostkasser og være stilet til psykiatrilæden og evt. med cc. de uddannelsesansvarlige specialpsykologer. Spørgsmålene skal målrettes de to specialer.

Det blev også besluttet at henvendelsen til regionerne afventer at det næste hold på specialpsykologuddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri dimitterer 1. september 2017.

I forlængelse af ovenstående forslag om henvendelse til regionerne spurgte ESM til, om rådet kan mene noget om samarbejde og forventninger i uddannelsen – svaret hertil var dog fra regionernes repræsentanter at det hører hjemme i afdelingerne i psykiatrien og hos ledelserne.

6. Meritvurdering v/alle

Inden den ordinære uddannelse startede, blev der udarbejdet et meritskema. Dette skema har været anvendt til behandling af et betydeligt antal meritansøgninger. Der er pågået et kraftligt fald i meritansøgninger over de seneste 2 år. Uddannelsesudvalget i Psykiatri har drøftet muligheden for at fjerne ordningen med at inddele meritansøgere i grupper efter erfaring og gennemførte specialistuddannelser, og fremadrettet give en konkret individuel vurdering af hver enkelt ansøgning.

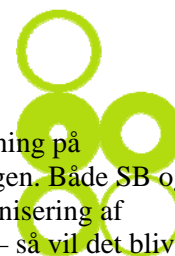
Et argument for at ændre i fremgangsmåden er bl.a. at der er godkendt et tilstrækkeligt antal specialpsykologer til at udfylde rollerne som vejledere og uddannelsesansvarlige, ligesom der i det oprindelige [regelsæt vedrørende merit](#) lægges op til, at ordningen bortfalder efter 5 år.

Vedhæftet et udkast til en revideret vejledning om meritvurdering.

Indstilling:

Det indstilles at Rådet drøfter den reviderede vejledning til merit mhp. godkendelse.

Referat:

Sekretariatet redegjorde for udkastet, som har sit udgangspunkt i en lignende vejledning på lægeområdet. Indledningsvist mente ESM at det er vigtigt med kriterier i vejledningen. Både SB og AA havde opklarende spørgsmål til teksten i udkastet samt en efterlysning af harmonisering af dokumentationskrav i de to specialer. BB foreslog at gå frem efter målbeskrivelsen – så vil det blive mere ensartet.

PJ konkluderede at det skal være den samme tekst der ligger til grund for vurderingerne. Udkastet kommer med på uddannelsesudvalgsmøde i april og maj til bemærkninger. Færdiggørelse af vejledningen kan klares pr. mail på denne side af sommerferien.

7. Dimensionering på specialpsykologuddannelsen i 2018

- opfølgningsspunkt fra møde den 15. september 2016

På september mødet i 2016 blev der fra flere rådsmedlemmer udtrykt ønske om en drøftelse af de forskellige synspunkter, som kan lægges til grund for en kommende dimensionerings-indstilling på specialpsykologuddannelsen i 2018. Sekretariatet har udarbejdet et oplæg, som skal understøtte drøftelsen. Der indgår data om de hidtidige igangsatte uddannelseshold, herunder antal ansøgninger i forhold til opslåede stillinger samt frafald på uddannelsesholdene.

Vedhæftet oplæg

Indstilling:

Det indstilles:

- Rådet diskuterer de forskellige synspunkter ift. dimensionering, som er repræsenteret via rådsmedlemmerne
- at synspunkterne indgår i udarbejdelse af den kommende indstilling af dimensionering 2018

Referat:

Sekretariatet redegjorde for data i det medsendte oplæg. PJ understregede at regionerne har indgivet dimensionering i alle årene siden 2011.

ESM har ved tidligere møder anført at der er tale om en ledelsesindstilling, som ikke afspejler eksterne aktørers holdning til dimensionering på uddannelsen. ESM mener at data ikke kan dokumentere det reelle behov for specialpsykologer i psykiatrien og de reelle muligheder for at rekruttere til uddannelsesstillingerne. Der er for mange forhindringer på afdelingerne til at kunne sikre en ordentlig rekruttering – og for dårligt arbejdsmiljø mange steder, som medfører at specialpsykologerne ikke får anvendt deres kompetencer. Mente at specialpsykologuddannelsen skal gøres til en attraktiv karrierevej, bla. ved mere tydelig regional opbakning til ledelserne i psykiatrien om en øget dimensionering. Det vil kunne signalere respekt for uddannelsen og gøre den attraktiv.

NK konstaterede at der er mere overensstemmelse mellem uddannede læger og antallet af læger i specialuddannelse. Udtrykte undren over at psykologer ikke søger de attraktive uddannelsesstillinger.

BB understregede at det skal være gode kandidater, som bliver rekrutteret til uddannelsesstillingerne. Kun en mindre del af de uddannede psykologer skal være i psykiatrien.

LB kan se SPU'erne i andre funktioner og andre sektorer – og ikke kun i psykiatrien.

AA erklærede sig enig og udtrykte sin bekymring for at få for mange ind.

TGL pegede på de gode evalueringer – så det er ikke kun et ledelsesproblem, men også et spørgsmål om markedsføring af uddannelsen

LB plæderede for en uændret dimensionering – som arbejdsgiver har man en række stillinger og en række fagligheder, som alle skal være til stede i en afdeling. En udvidelse af dimensionering kan komme på tale når der er stillinger til alle.

PJ samlede synspunkterne i at sekretariatet må formulere nogle generelle statements – herunder ESMs bemærkninger – som kan indgå i en sagsfremstilling til psykiatrilædelserkredsen.

Konklusionen blev at ovenstående synspunkter kommer til at fremgå i den sagsfremstilling, som skal understøtte dagsordenspunktet om 2018 dimensioneringen. Dagsordenspunktet er med på dagsordenen til møde den 11. maj i psykiatrilædelserkredsen. Inden færdiggørelse af dagsordenspunktet skal udkastet i høring hos rådsmedlemmerne. Sagsfremstillingen skal være et referat af ikke-regionale repræsentanters synspunkter.

8. Forslag om at anvende dagsordenssystemet First Agenda v/sekretariatet
Sekretariatet arbejder i andre mødefora med ovennævnte system. Forslag om at det fremover anvendes til møderne i Rådet.

Indstilling:

Det indstilles:

- at Rådet godkender forslaget.

Referat:

Sekretariatet redegjorde for First Agenda og mulighederne i dette dagsordenssystem. Der arbejdes videre med sagen i sekretariatet mhp. anvendelse fra næste rådsmøde i november 2017.

9. Evt.

En del rådsmøder er blevet afholdt som video møder, hvilket har fungeret tilfredsstillende. Der kan dog være behov for at holde fysiske møder, især når dagsordenen er omfattende og kræver længere drøftelser, så et forslag er at mødes fysisk hver anden gang. Næste rådsmøde afholdes som et videomøde og er fastsat til den 10. november 2017.